

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

Historiae Ecclesiasticae Pars Secvnda, Qva Continentvr Socratis Scolastici
Constantinopolitani lib. 7. Theodoriti Cyrensis episcopi lib. 5

Christopherson, John

[Köln], 1569

De sancto Aphraate monacho. Capvt XXIIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-12704

minis pascebant. Non enim more eorum, qui Babylone o-
lim captiui tenebantur, organa suspenderunt, sed condito
rem & patronum suum in omni loco dominationis eius
hymnis celebrarunt. Cæterū ne isto quidem in loco
conuentum piorum pastorum Christum dominum di-
uinis laudibus efferentium agi hostis ille passus est.

Proinde duo illi pastores admirabiles, diuinis ouibus
velut in gymnasium bellicum coactis, spirituales herbas
eis demonstrant. Atque Diodorus, vir sapientissimus for-
tissimusque, tanquam fluuius limpidus & ingens, tum su-
orum animos fortitudinis riuulis irrigauit, tum aduersari-
orum blasphemias synceræ doctrinæ vndis penitus obru-
it. Qui vt generis splendorem pro nihilo putauit: sic æ-
rumnas pro fidei defensione lubens perpeflus est. Flauia-
nus autem optimus vir, & si ex patritiis ortus, tamen solam
pietatem nobilitatis loco numerauit: & tanquam palestræ
magister magnum Diodorum, velut athletam in omni cer-
taminis genere exercitatiissimum perunxit. Nam id tempo-
ris quanquam ipse in conuentibus ecclesiasticis minimè cō-
cionatus est, illis tamen, qui illud munus obibant, magnâ
copiam argumentorum & sententiarum è sacris literis peti-
tarum suppeditauit. Atque vt illi arcus contra Arrianam
blasphemiam tendebant, ita hic ex mente tanq; ex pharetra
tela eis subministrabat. Quinetiam hæreticorum retia pri-
uatum & publicè disputando, facile disrupti, & argumenta
ab illis proposita aranearum telis similia esse demonstrauit.
Istis duobus se in prælio socium præbuit Aphraates, cuius
vitam in historia nostra, quæ inscribitur Philotheus, con-
scripsimus. Nam salutem ouium suæ ipsius tranquillita-
ti anteponens, gurgustio, in quo vitam monasticam excolu-
erat, relicto, labores pascendi gregis dominici sibi imposu-
it. At licet superuacaneum putem hoc loco commemora-
re, quântas virtutis opes collegerit, præsertim cù in alio o-
perc illud ipsum literis consignarim, vnam tamen rem ab
eo gestam, huic peraccommodatam historiæ percensebo.

De sancto Aphraate monacho.

CAPVT XXIII.

NN 4 Orontes

THEODOR. HISTOR.

ORONTES fluuius palatum à Septentrionibus præterflu-
it. A meridie autem amplissima duarum contignatio-
num porticus, turres vtrinque habens excelsas, in ipso
vrbis muro ædificata est. Inter palatum & fluuium est via
publica, quæ eos, qui per portas suas ex vrbe egrediuntur,
excipit, rectaque ad agros suburbanos ducit. Hac forte trā
siens diuinus ille Aphraates, se ad bellicum gymnasium, quo
sanctis omnibus conuenientem curationem adhiberet, cō-
tulit. Hunc imperator, oculis de sublimi ex porticu regia
deiectis, vidit pallio vili ac sordido indutum, & cito gra-
du, licet confectum penè ætate, incedentem. Ac cum qui-
dam dixisset, hic est ille Aphraates, ex cuius nutu pendet ci-
uitas vniuersa, ibi tum imperator, cedo, inquit, quo te con-
feras? Ille tum sapienter sanè & appositè, pro tuo, inquit,
regno precaturus. Tum imperator, at domi, inquit, tibi
manendum est, & intra cellam, vti lex monastica postulat,
orandum. Cui diuinus ille vir, præclarè admodum, inquit,
dicens, o imperator: istud sane mihi faciendum est, & hacte-
nus feci, dum oues seruatoris pace fruerentur. Verùm quo-
niam iam magnopere conturbantur, & multum illis impen-
det periculi, necesse est omnes vias persequi, non modo ne
à feris capiantur, sed etiam vt conséuentur incolumes.
Nam dico mihi, quæso, o Imperator, Si filia alicuius esse,
& federem in conclavi, vti ædes curarem, atque deinde cer-
nerem flammam in eas incidisse, ædesque paternas iam con-
flagrare, dico mihi, inquam, quid me facere oporteret: in-
tusne manere, & ædes incensas negligere, expectareque
donec flammæ impetus longius peruaderet, an relicto con-
clavi sursum deorsumque cursitare, & aquam afferre, qua
flammam extinguerem? Hoc certè te responsurum cōstat.
Nam hæ sunt partes filiæ prudentis & prouidæ. Atque hoc
ipsum nos agimus o imperator. Etenim cum tu iam in pa-
tris nostri ædes flammam inieceris, nos circuncursitamus,
quò eam mature possumus extinguere. Quæ cum locutus
esset Aphraates, imperator ei interminatus, conticuit.
Verùm unus ex eius cubiculariis grauiores contra hominē
diuinum iactauit minas, & propterea talem plagam acce-
pit. Forte ei cura balnei commissa fuit, qui simul vt Aphra-
atem verbis contumeliosis infectatus fuerat, ad balneum
imperatori

imperatori parandum se contulit. Cumque ingressus esset, repente de potestate mentis detui batus, in aquam calidissimam minimeque temperatanu se præcipitauit, illicoque obiit mortem. Imperator autem sedens, illum expectat, vti in dicet, quando in balneum intrandum sit. Vbi verò multū temporis præterierat, alios mittit, qui moræ causam ei signifcent. Hi ingressi in balneum, cum omnia intus loca oculis lustrassent, tandem offendunt hominem in aqua feruente minimeque temperata mortuum, corpusque eius ardore dissolutum. Quare imperatori nunciata, didicere omnes quantum ponderis Aphraatis haberet oratio. Attamen de impia sua doctrina minimè destiterunt, sed more Pharaonis cor suum indurarunt: ipseque ille imperator, quamuis cognito sancti viri miraculo obstupesceret, nō tamen eius furor contra pietatem incitatus consedit.

De sancto Iuliano, & Antonio magno.

Caput. XXV.

Eodem tempore ille famæ celebritate insignis Julianus, cuius suprà mentionem feci, & relinquere solitudinem, & Antiochiam venire coactus est. Nam cum Ariani, educati mendaciis, & ad calumnias contexendas valde parati, magnum illū virum suæ sectæ fauere constanter affirmarent, tria veritatis luminaria, Flavianus, Diodorus, & Aphraates, Acacium strenuum virtutis athletam, qui postea ecclesiam Berœensem valde sapienter gubernabat, Mittunt ad Julianum, virum omni genere laudis præstantem, oratum, vti in infinitam hominum multitudinem misericordein se præbeat, aduersariorum de se confitum mendacium coarguat, doctrinam denique veritatis confirmet. Huius quidem miracula, quæ tum abeundo, tum reuerteendo, tum denique in amplissima illa urbe editi, sunt à nobis in historia nostra, quæ Philotheos dicitur, literarum monumentis mandata: quam historiam, qui has res accuratè cognoscere desiderant, poterunt pro arbitratu perlegere. Quod autem totam ciuitatis multitudinem ad conuentus nobiscum agendos conciliarit, nemine arbitror in dubiu vocaturum, si modo humanā naturam

NN 5 diligen-